

Hoera, een fout

Graag wil ik met je delen wat fouten maken met mij doet en op welke manier ik leer van fouten. Dus: hoe kan iets dat niet goed gaat je helpen om te ontdekken waar je plezier van krijgt?

T R A I N I N G

In 2012 volgde ik een NLP-training. NLP staat voor Neurolinguïstisch Programmeren. Wikipedia omschrijft het als een methode voor training, coaching en communicatieverbetering. Ik vond het een veelzijdige training waarvan ik volop leerde. Tijdens de trainingsdagen mochten we door met elkaar te oefenen alle theorie in de praktijk brengen. Bijzonder leuk om te doen, zeker als je merkt dat je er snel beter in wordt. Maar er waren onderdelen die na vijf keer oefenen nog niet vanzelf gingen. Hoewel het gebruikelijk is te verbeteren waarin je niet goed bent, koos ik ervoor om de oefeningen die ik wel leuk en interessant vond te blijven herhalen. Ik dacht bij mezelf: 'Het komt vast wel goed met dat examen als ik mezelf verbeter in waar ik al goed in ben, dan maakt het niet uit als ik op een ander onderdeel minder presteer.' Het was nog leuker ook.

Naast cursist was iedereen proefkonijn en toen het me na drie dagen training al lukte om een positief verschil

te maken bij mede-cursisten, was ik zo blij. Ik vertrok stuiterend van blijdschap en plezier naar huis. Wat vond ik het leuk om iemand een manier te laten ontdekken waarop iets makkelijker wordt voor hem of haar. Dit telkens opnieuw willen doen en merken dat het alsmaar beter gaat, werkt voor mij zeer motiverend. Onderdelen waarin ik mezelf minder kon vinden, vond ik al niet zo leuk. Die kostten me energie. Niet meer dan logisch toch om te kiezen wat leuker is?

Of ik mijn diploma heb? Jazeker!

Logisch toch, kiezen waar je blijer van wordt?

Ik deed nog iets met deze informatie. Ik ontdekte namelijk wat ik wél leuk vond. Daar had ik nog weleens moeite mee. Ik wist vaak beter wat ik niet leuk vond. Hoe is dat bij jou?

BEWUST FOUT

Dan sociale media. Jarenlang deed ik er niet of nauwelijks aan. Ik wist niet wat ik ermee moest en ik vond het niet prettig alles over mezelf te delen. Tot nu. Want ik heb een missie en die mag de wereld in! Dan wordt delen ineens toch belangrijk en tegelijkertijd vond ik het buitengewoon spannend om een bericht te delen op een plek waar grote aantallen mensen het konden zien. Hiervoor moest ik behoorlijk uit mijn comfortzone. Mijn eerste LinkedIn post had ik daarom keurig voorbereid. Ik reageerde in mijn post op een bericht over wat burn-out een werkgever en onszelf

kost in Nederland. Ik vroeg me af waarom we blijven doen wat veel energie vergt.

Die maandagochtend was ik klaar om het te plaatsen: mijn eerste bericht op LinkedIn vanuit mijzelf als plezierinspirator. Superspannend! Nadat ik de kinderen naar school had gebracht, zette ik een heerlijke kop koffie voor mezelf en ik klapte mijn laptop open aan de keukentafel. Terwijl ik de tekst aan het plaatsen was, ontdekte ik dat ik geen afbeelding had. Oeps. Een afbeelding is belangrijk voor de zichtbaarheid, voor de visueel ingestelde mensen. Een beeld zegt meer dan duizend woorden en zo had ik nog wel een paar redenen waarom er een afbeelding bij moest. Ik dacht bij mezelf: als ik nu nog op zoek moet naar een foto, dan gaat het plaatsen vandaag in ieder geval niet meer lukken. Voor mij was het delen van mijn allereerste LinkedIn bericht als plezierinspirator echter enorm belangrijk. Daarom koos ik ervoor een 'fout' te maken door er geen afbeelding bij te plaatsen. Fijn dat LinkedIn dan zelf een foto toevoegt. Dat was in elk geval iets. Ik vond het al spannend genoeg en als het plaatsen nog langer op zich liet wachten, werd de spanning alleen maar groter. Ik wilde gewoon graag over die allereerste drempel heen. Ik wilde het mezelf liever niet nog moeilijker maken. Of ik daar dan reacties op kreeg? Jazeker. Van sommige mensen kreeg ik de tip er een passende foto bij te plaatsen. Erg attent en tegelijkertijd wist ik het al. Anderen reageerden met 'gemiste kans'. Maar mijn bericht stond bijna zonder moeite op LinkedIn. De eerste stap was door mij gezet en dat terwijl ik er behoorlijk voor uit mijn comfortzone moest komen. Ik, als sociale media digibeet, had mijn eerste post geplaatst. Daarmee was ik superblij!

Bij mijn volgende bericht dacht ik natuurlijk wel aan een afbeelding. Maar zoeken naar een passende foto vind ik niet leuk. Daarom koos ik voor wat ik wel leuk vind: tekenen! Ik tekende poppetjes in de stijl van vijfjarigen. Hiermee kan ik alles afbeelden wat ik wil. Wat een vrijheid. Of het ooit nog poppetjes worden in een andere stijl? Wie weet.

HET LIEFST PERFECT

Lang niet altijd heb ik zo luchtig over imperfectie gedacht. Ik blonk ernstig uit in 'iets nog beter doen dan het al was' om fouten te voorkomen. Ik moest toch alles goed doen? Graag in één keer en het liefst had ik het beter dan goed. Perfect is het juiste woord, goed was maar gewoon goed. Als ik een aantal jaren geleden was gestart met inspireren via sociale media, dan had ik die eerste LinkedIn post minimaal een week later geplaatst. Eerst had ik moeten uitzoeken waar foto's gevonden kunnen worden. Graag gratis en niet te algemeen. Vervolgens kon mijn zoektocht beginnen naar de juiste foto, kleine correctie, de perfecte foto. Ik zou daar een aantal uren zoet mee zijn geweest, met mijn ongeduld over het plaatsen van het bericht continu in mijn achterhoofd. Ik zou daar helemaal geen plezier aan hebben beleefd. Al die uren, alleen maar voor een foto bij een LinkedIn post. Ik had mijn tijd liever op een effectievere en leukere manier willen besteden.

BANG VOOR FOUTEN

Ook in mijn werk mocht ik geen fouten maken. Ik had een manager die voortdurend de nadruk legde op werkzaamheden of doelstellingen die nog niet goed liepen

of nog niet afgerond waren. Wat voltooid en/of succesvol was, bespraken we niet. Ik werd hierdoor sterk bevestigd in mijn eigen overtuiging om het goed en beter te moeten doen. Ik vind mezelf van nature geen angstig type maar dit maakte me bang.

In gesprek met mijn manager kwam regelmatig de vraag wat ik nog moest doen. Hierdoor liet ik me tegenhouden om mijn mening te geven of om mijn expertise in te zetten: laat ik maar geen onnodige risico's nemen. Samen met mijn eigen overtuiging geen fouten te mogen maken, heb ik deze werkplek daarom als onveilig ervaren. Ik kwam vaak futloos uit zo'n gesprek, mijn creativiteit was ver te zoeken, laat staan dat ik plezier had!

WAT BEDOEL JE? NIET GOED?

Tot het moment waarop ik me realiseerde dat wat ik deed, gewoonweg goed was. Wat mijn manager zag als een fout of als 'niet goed genoeg', zag ik als onderdeel van ergens naartoe werken.

Het veranderen van een proces is bijvoorbeeld niet in een week geregeld. Dan kon mijn manager het wel zien als 'niet goed' omdat het te langzaam ging, maar ik zag wat er stukje bij beetje gebeurde in het team en we gingen de goede kant op. Daarbij vind ik het een onmogelijke taak om iets te bereiken zonder een keer een verkeerde keuze gemaakt te hebben. Zo werkt het toch niet?

Ik ontdekte dus dat de vragen die ik kreeg in feite niets vertelden over de manier waarop ik mijn werk deed. Ik kreeg de vragen omdat we op een andere manier keken naar hoe we doelstellingen verwezenlijkten. Ik mocht dan

wel angstig zijn, voor mij was het glashelder waarmee ik mee bezig was en wat er nodig was om veranderingen tot stand te brengen. Op de momenten dat ik het even niet wist, schakelde ik hulp in. Bleek er achteraf iets toch niet te werken, dan stuurde ik bij.

Ik realiseerde me nog iets anders, al ging daar wel wat tijd overheen. Ik realiseerde me hoe veelzeggend het kan zijn wanneer iemand met enige regelmaat dezelfde vragen stelt. Wat moet deze manager zichzelf elke keer weer een grote druk opgelegd hebben vanuit de overtuiging doelstellingen met hoge snelheid te moeten realiseren. Ik was streng voor mezelf, maar mijn manager zo mogelijk nog strenger.

C R E A T I E F

Vanaf dat moment was ik beter in staat oplossingen te bedenken. Hoe ik doelstellingen zou realiseren, bepaalde ik zelf. De randvoorwaarden van mijn manager wiste ik als het ware helemaal uit en ik begon op een blanco papier. Ik zag alleen nog maar de kern en bepaalde zelf, of met het team, de manier waarop een doelstelling bereikt zou worden. Weet je hoe leuk het is om samen met anderen op zoek te gaan naar oplossingen waarbij je alle voorwaarden even los mag laten en waarbij het juist de bedoeling is alleen maar te denken in mogelijkheden? Dat zijn wat mij betreft de leukste werkoverleggen. Heb je met een groep mensen iets bedacht, dan voelt iedereen zich medeverantwoordelijk om het daadwerkelijk te realiseren. Gegarandeerd succes. Mijn manager zag nog voortdurend fouten. Ik ben ze gaan zien als de beren van mijn manager die op mijn weg geplaatst werden. Ik nam ze maar niet meer zo serieus. Soms zette

ik deze beren wat verder weg of ik nam een pot honing voor ze mee om ze af te leiden, zodat ik er met een boogje omheen kon.

FOUTEN ZIJN NODIG

Een taak waarmee ik onbekend ben, pak ik eerder op omdat ik fouten mag maken van mezelf. Ik hoef het niet meer in een keer goed te doen. Als ik dan een fout of een keuze maak die achteraf gezien niet handig blijkt, kijk ik er anders naar. Wat heb ik ontdekt? Hoe is mijn reactie hierop? Vind ik iets niet leuk en wil ik het niet leren? Of juist wel en neem ik met wat ik hieruit geleerd heb een andere route om het evengoed voor elkaar te krijgen?

Het hoeft niet perfect, het hoeft niet eens in een keer goed

Als kers op de taart maak ik het mezelf minder moeilijk met deze nieuwe kijk op het maken van fouten. Het maakt mijn leven gemakkelijker. Met meer ruimte voor plezier!

MEESTE FOUTEN IN EEN UUR

Om te blijven oefenen, zoek ik mijn missers bewust op. Ik ben op dansles gegaan, in een groep waarbij je voor de spiegel volgt wat de docente doet. Ik vind dansen heerlijk en heb dat jaren gedaan. Bij het uitgaan weliswaar, met een biertje in mijn hand. Dansen voor de spiegel waarbij je bewegingen moet onthouden, was nooit mijn sterkste punt. Dat tussen allemaal geoefende mensen... Daar komt bij dat

ik moeite heb met of ik nu naar rechts of links moet, zeker als de docente met haar gezicht naar mij toe staat. Maar ik vind lekkere muziek en dansen wel leuk! Daarom sta ik elke week te dansen voor de spiegel tussen andere vrouwen en een enkele man. Als ik de pasjes bijna onder de knie heb, dans ik op de maat. Heb ik ze nog niet onder de knie, dan negeer ik het ritme van de muziek of ik maak er mijn eigen dans van. In alle gevallen geniet ik als ik mezelf in die gigantische spiegel zie. De dansschool is voor mij de plek waar ik de meeste fouten in een uur kan maken.

GROOTSTE LOL

Met werk heeft het weinig te maken maar ik heb eindelijk lol beleefd aan het niet meer zo serieus nemen of geheel negeren van wat mijn manager als 'niet goed' bestempelde. Het heeft me sterker gemaakt in het maken van mijn eigen keuzes over hoe ik een doelstelling kan behalen. Ik haal veerkracht en plezier uit dit resultaat. Maar het leukste vond ik het moment waarop het me lukte om een opmerking naast me neer te leggen, ik was enorm opgetogen dat ik dat kon! Ik heb vreugdedansjes gedaan van pure blijdschap omdat ik er weer één naast me neer kon leggen. Het werd een vermakelijke sport voor me.

WAT GEBEURDE ER?

Hoe ging ik mezelf toestaan fouten te maken? Dat begon doordat ik mezelf afvroeg waarom ik alles zou moeten proberen om missers te voorkomen. Welke fouten heb ik gemaakt en hoe ernstig was dat in werkelijkheid? Regelmatig zie ik dat hoe dieper het dal was, hoe hoger de berg erna is. Wat is dan toch het bezwaar bij fouten maken?

Een tweede belangrijke ontdekking was hoe uiteenlopend ieder mens naar fouten kijkt. Bijvoorbeeld bij het maken van keuzes. Mijn keuze om geen foto te plaatsen bij mijn eerste LinkedIn bericht werd door anderen gezien als iets dat niet goed was. Ikzelf wist wel dat het beter kon, maar ik vond het plaatsen zelf zwaarwegender. Ik zag het dus niet als een fout.

Op mijn werk zag ik dat de nadruk herhaaldelijk lag op wat niet goed ging of wat nog niet af was. Dat zorgde ervoor dat ik mijn werk richtte op het voorkomen van het krijgen van dergelijke vragen. Dat is volstrekt anders dan werken aan het bewerkstelligen van doelstellingen. Ik realiseerde me dat ik werkte vanuit angst. Uit angst komt weinig goeds. Ik werd er mat van, mijn creativiteit was ver te zoeken en plezier had ik al helemaal niet.

Wat als je helemaal zelf zou mogen bepalen hoe je iets doet? Hoe je een doelstelling wilt en denkt te kunnen halen? Wis de huidige situatie voor een keer helemaal uit en begin met een blanco papier of whiteboard. Als het je lukt, mag je jouw realisme achterwege laten, dat kun je later nog toevoegen.

WAT KUN JE ERMEE?

Vanaf het moment dat je anders naar fouten kijkt, kun je dat wat je doet op een andere manier tot uitvoer brengen. Of het nu gaat om een nieuwe taak in je werk, het leren bespelen van een muziekinstrument of het benaderen van die leuke man of vrouw waarmee je graag uit eten wilt. Je zet niet meer alles op alles om een fout te voorkomen. Je begint met een groter gemak aan iets wat je nog

nooit gedaan hebt. Het tempo ligt hoger en wat ikzelf het gemakkelijkst vind, is dat het je creatiever maakt waardoor je in staat bent groter te denken.

Zelfs met een fictieve pot honing kun je een beer afleiden

Op het moment dat je merkt dat je iets niet leuk vindt, wanneer iets een 'moeten' voor je wordt, stop dan even. Vraag jezelf: wat ben ik nu feitelijk aan het doen en waarom? Hoe kan het anders? Want zelfs met een fictieve pot honing is het haalbaar een beer op jouw weg af te leiden. Of je die beer nu zelf op je pad zet of als iemand anders dat doet. Geleidelijk aan merk je dat je een keuze hebt. Bij elke keuze zit een optie waar jij meer plezier aan beleeft.